

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1719

Quæst. 576. An & qualiter revocari possit donatio ob supervenientem donatori paupertatem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73957](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73957)

adempta est legitima, hac actione impugnari posse; si verò eodem tempore facta, simulque sumpta minuunt aut tollunt legitimam, omnes pro rata revocandas, astruunt Zoëf. *h. t. n. 79.* Stru. *h. t. th. 14. lit. i.* Lauterb. §. 45. Sed neque institui potest ante mortem donatoris; eò quòd ante non præjudicet; cum adhuc non sit successio vel hæreditas, & filii vivente patre jus nullum habeant ad legitimam. Castrop. *l. c. p. 29. §. 2. n. 4. & p. 30. §. 3. n. 4.* cum Less. *l. 2. c. 18. du. 14. n. 113.* Neque etiam intra quinquennium à morte donatoris. Castrop. *l. c. juxta l. ult. c. de donat. inoff. juncta gl. penult.* et si Molin. *cit. d. 283. §. quod verò.* velit competere hanc actionem personalem querelæ spatio 30. annorum, juxta *L. sicut in rem. c. de præscrip. 30. vel 40. annor.* quam tamen sententiam oppido falsam, & nulla solida ratione probari posse, ait cum Brunne. Muller ad *Stru. h. t. th. 14. lit. 3. in fine.* ubi etiam, quòd minores opus non habeant hac actione seu querela; cum habeant remedium longè pinguius, nempe restitutionem in integrum.

Quest. 576. An & qualiter revocari possit donatio ob supervenientem donatori paupertatem.

REsp. Cùm donatione consummata donator habeat beneficium competentis vivendi, ut bene Lauterb. §. 39. adeoque etiam, si omnibus donatis non reservato sibi usufructu, inops fiat, donatarius ipsi ex iisdem alimentis præstare debeat, ut Idem citatis *L. 50. ff. de re judic. l. 8. de decur.* Supposito, quòd id non præstet, ob supervenientem paupertatem possit donatorem ad minimum partem donationis revocare, defendit apud eundem Tiraquellus ad *l. 9. c. de revocat. donat. V. omnia. n. 2. & seq.* Verùm quia hic casus potius referendus videtur ad revocationem propter ingratitude, paulò post de eo agemus pluribus.

Quest. 577. An & qualiter donatio revocetur ob supervenientiam liberorum.

REsp. Si quis tempore donationis non habens legitimos, nec sperans bona sua omnia aut notabilem eorum partem donavit cuicumque extraneo donatione simplice absoluta, etiam traditione consummata, eique postea nascantur filii legitimi, unus vel plures, etiam non obstante juramento de non revocando, aut facta renunciatione beneficii revocationis, licet revocare potest in totum donationem, seu potius ea resolvitur irrevocabiler, teneturque donatarius donata restituere, nisi fortè facta ad pias causas, vel nisi donans profiteatur in religione. Responsio sic explicata communis est tam Legistarum quam Canonistarum, & constat ferè quòd ad præcipua ejus membra ex claro textu. *L. si unquam. 8. c. de revocat. donat.* Ratio, in qua fundatur hujus legis dispositio, est, quòd donans non nisi sub hac conditione donasse præsumatur; si non nascantur mihi filii: cum nemo censeatur velle extraneos præferre suis liberis. Unde & verisimile est donantem tempore donationis non cogitasse de filio, & consequenter in eum eventum, quo ei filii nascantur, non donasse.

2. Dicitur itaque primo: *Tempore donationis non habens liberos legitimos, nec sperans:* si enim illos haberet, aut etiam verisimiliter speraret, quia conjugatus, juvenis & bonæ constitutionis est, cessaret dicta præsumptio, eum non cogitasse de futuris liberis, & sic factam à se donationem revocare non posset. Lauterb. *h. t. §. 54. juncto §. 57.*

Sed neque revocationi obstat, si eo tempore haberet quidem filium, sed illegitimum; quia præsumendum non est, speret talem, in quem regulariter pater non eo affectu fertur quàm in legitimum; intermittere velle donationem.

2. Dicitur secundò: *Omnia bona sua:* ad qua quia non spectat hæreditas, legatum, fideicommissum, antequam illorum dominium & possessio acquiratur, ad eorum repudiationem se non extendit. *L. si unquam,* utpote correctoria & exorbitans, sed potest quis ea repudiare, et si cogit & speret liberos sibi nascituros, citra quòd dein possit cum effectu poenitere de ea repudiatione. Tiraquel. *in cit. l. si unquam. v. donatione largitus. n. 180.* Molin. *tr. 2. d. 579. n. 23.* Sanch. *l. 7. mor. c. 7. n. 51.* Laym. *l. 3. tr. 4. c. 12. in fine.* quos citat & sequitur Castrop. *tr. 32. d. 2. p. 29. §. 1. n. 9.*

4. Dicitur tertio: *vel notabilem eorum partem;* ita ut non sufficiat cuicumque quantitatis, ut vult Covar. *1. var. c. 19. n. 11.* donatio, aut etiam modica & exigui pretii, quàm fecisset donator, et si de filiis nascituris cogitasset. Castrop. *l. c. n. 7.* Clarus §. *donatio. q. 22. n. 4.* Lauterb. §. 55. cum tales donationes considerata qualitate donatoris & donatarii, leves fieri exigat recta ratio & administratio bonorum ac familiarum. Sufficere tamen ad revocationem partem dimidia parte omnium bonorum minorem, & etiam rem singularem, ait Lauterb. & in genere quantitatem illam, quam donator non donasset, si de filiis nascituris cogitasset. Adhibendo etiam quòd ad, quamam donatio quantitatem notabilem contineat arbitrio prudentium virorum, ac præcipuè Judicis. Ut Molin. *d. 282.* Menoch. *de arb. cas. 133. n. 2.* Fachin. *l. 3. controuv. c. 88.* Castrop. *l. c.* Lauterb. citatis Carpz. Tiraq. Brunem.

5. Dicitur quartò: *cuicumque extraneo:* Tam et si enim *cit. l. 8. c. de revocat. donat.* loquatur de sola donatione facta à patrono libertis, ejus tamen decisionem Tiraq. *ad cit. l. v. libertis.* Cujac. *l. 20. observ. c. 5.* Fachin. *l. c. 85.* Castrop. *l. c. n. 3.* & alii passim extendunt ad quasvis alias personas, ex ea ratione legis omnibus communi; nimirum paternæ affectionis & pietatis præsumptione, quã præsumitur patrem non fuisse donaturum extraneo, sive is libertus, sive alius, si de liberis cogitasset.

6. Dicitur quintò: *donatione simplice & absoluta:* nam si donatio est remuneratoria, vel ob aliquam causam tenentem se ex parte donatoris ejusque commodum respicientem facta. V. g. ob præstita ei obsequia & beneficia, revocari nequit, ne quidem ex parte, nisi fortè quã excederet merita, ut de Lugo. *d. 33. n. 196.* ob supervenientiam liberorum. Quia non est propriè dicta donatio ex mera liberalitate procedens; sed potius mercedis præstatio & congrua bonorum administratio. Clar. *l. c. q. 23. n. 3.* Molin. *d. 282. n. ult.* Pirch. *h. t. n. 44.* Gutt. *de juram. p. 1. c. 9. n. 7.* quam sententiam communem dicit Castrop. *l. c. §. 4. n. 1.* contrarium tamen tenet valde probabiliter n. 2. cum Cujacio. *l. 20. observ. c. 3.* Fachin. *l. 3. controuv. c. 89.* & aliis; nimirum donationem, etiam remunerandi causâ factam, posse ob liberos postea susceptos revocari; saltem quòd ad partem præjudicantem legitimæ liberorum; eò quòd verisimile non sit, si cogitasset de liberis nascituris, eum, à quo beneficium accepit, remuneraturum fuisse donatione omnium bonorum, aut majoris partis eorum, aut etiam partis excedentis legitimam liberorum; præsertim